

Opgave 27

De snelheid van de planeetlander bereken je met de formule voor samenstellen van snelheden.

$$w = \frac{u + v}{1 + \frac{u \cdot v}{c^2}}$$

$$u = 0,26c$$

$$v = 0,40c$$

- 27 Valentina en Neil gaan met hun raket en planeetlander op weg naar planeet Ikusasa.

De snelheid van de raket is $0,40c$. In de buurt van de planeet schiet Neil de planeetlander met Valentina erin weg met een snelheid van $0,26c$ ten opzichte van de raket.

- a Toon aan dat de snelheid van de planeetlander in het stelsel van Ikusasa gelijk is aan $0,60c$.

Vanuit Ikusasa wordt een ontvangststrakket met een snelheid van $0,50c$ naar de planeetlander gestuurd.

- b Bepaal met een ruimtetijd-diagram de snelheid waarmee Valentina de ontvangststrakket ziet naderen.

$$w = \frac{0,26c + 0,40c}{1 + \frac{0,26c \cdot 0,40c}{c^2}}$$

$$w = 0,597c$$

Afgerond: $0,60c$.

- b Teken het assenstelsel van Valentina (of de planeetlander) en teken daarin het assenstelsel van Ikusasa:

- de ct' -as van Ikusasa gaat door $(0,0)$ en $(6,10)$
- de x' -as van Ikusasa gaat door $(0,0)$ en $(10,6)$

De snelheid van de ontvangststrakket is $0,50c$. De wereldlijn van de ontvangststrakket in het stelsel van Ikusasa verdeelt een lijn tussen de ct' -as en wereldlijn van het foton evenwijdig aan de x' -as in de verhouding $5:10 = 1:2$.

De wereldlijn van de ontvangststrakket construeer je als volgt:

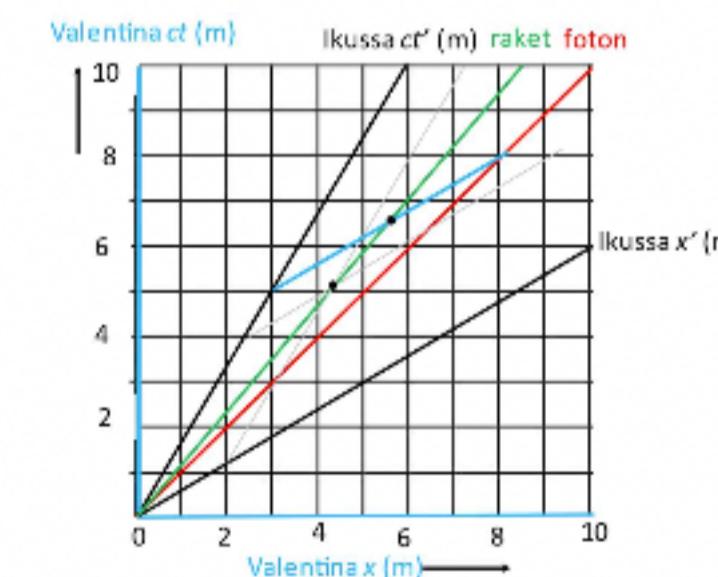
Teken in het snijpunt van de lijn $x = 2$ met de x' -as een lijn evenwijdig aan de ct' -as.

Teken in het snijpunt van de lijn $ct = 4$ met de ct' -as een lijn evenwijdig aan de x' -as.

Teken vervolgens een lijn door punt $(0, 0)$ en het snijpunt van die twee lijnen. Zie de groene lijn in figuur 20.

Opmerking

Je kunt ook met je geo een lijn evenwijdig aan de x' -as tekenen tussen de ct' -as en de wereldlijn van het foton evenwijdig aan de x' -as. De wereldlijn van de ontvangststrakket snijdt de lijn dan in de verhouding $1:1$. Zie de blauwe lijn in figuur 20.

Figuur 20

Aflezen in het stelsel van Valentina:

$$v = \frac{8,4}{10} = 0,84c$$